

Työlajikohtaiset PEFC-vaatimukset

Maanmuokkaus

Työn suunnittelijalle

kmy

KESTÄVÄN METSÄTALouden YHDISTYS RY

Mitä työlajikohtainen lista PEFC-vaatimuksista sisältää?

Dokumenttiin on koottu maanmuokkauksen suunnittelussa huomioitavat PEFC FI 1002:2022 -Metsien kestävän hoidon ja käytön standardin vaatimukset. Dokumentti sisältää myös työn toteutukseen kohdistuvat vaatimukset, jotta ne voidaan huomioida työn toteuttajalle annettavassa ohjeistuksessa.

Dokumenttiin on kirjattu maanmuokkausta koskevat vaatimukset tiivistetysti. Standardin tarkempaan muotoiluun voi tutustua [täältä](#).

Työnantajaa koskeviin PEFC-vaatimuksiin voi tutustua Työsuhde ja työnteko -dokumentista. Urakanantajaa koskeviin PEFC-vaatimuksiin voi tutustua Urakkatyö -dokumentista.

Toiminnassa noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä, joka metsätaloudessa tarkoittaa erityisesti metsä-, ympäristö-, vesi-, luonnonsuojelu- ja työlainsäädäntöä. Lainsäädännön noudattaminen on kirjattu PEFC-standardin vaatimukseen 6.3 *Lakisääteisiä vaatimuksia noudatetaan*. Lainsäädännön noudattaminen on kaiken toiminnan perusta, eikä sitä ole kirjattu erillisenä vaatimuksena työlajikohtaiseen listaukseen.

Dokumenttiin on sisällytetty linkkeinä myös muuta vaatimusten huomioimista tukevaa ohjeistusta.

Marraskuu 2022
Kestävän Metsätalouden Yhdistys vastaa
dokumentin ylläpidosta ja päivityksestä

Dokumentti löytyy osoitteesta
www.kestavametsa.fi

kestavametsa.fi

Vaatus 6.6 (kriteeri 22)

Huolehditaan turvallisen ja laadukkaan työnteon edellytyksistä

- Työn toteuttajalla pitää olla käytössään työssä tarvittavat yleisohjeet.
- Työn toteuttajalla pitää olla käytössään yleiset työturvallisuusohjeet.
- Työn toteuttajalle on annettava tiedoksi työtä/työmaata koskevat työturvallisuutta mahdollisesti vaarantavat tekijät ja maastokohdat.
- Työn toteuttajalle on annettava työmaakohtaiset työohjeet ja kartat, joissa on merkitty työmaan raja us sekä huomioitu laatu-, ympäristö-, työturvallisuus- ja muut vaatimukset.
- Työhön liittyvät ohjeet on annettava työn toteuttajan ymmärtämällä kielellä.
- Tilaaja vastaa ellei muuta ole kirjallisesti sovittu, että epäselvä työmaan tai toimenpiteen raja sekä vaikeasti havaittava erityisen arvokas luontokohde merkitään maastoon.

Vaatus 7.3 (kriteeri 5)

Metsänhoitotöiden laatu varmistetaan

- Työn laatua pitää seurata ja laadunseurannan tulokset dokumentoida maanmuokkaukseen liittyvissä töissä.
- Laadunseurannan pitää olla kirjattuna metsänomistajan ja toimijan väliseen metsäpalvelusopimukseen.

Vaatus 8.8 (kriteeri 28)

Metsiä ei roskata

- Metsään ei saa jättää muovi- tai metallijätettä, eikä vaarallista jätettä.
- Organisaation yleisohjeisiin pitää sisältyä ohjeet jätteiden asianmukaisesta käsittelystä.

Vaatus 8.10 (kriteeri 9)

Suojelualueiden suojeluarvot turvataan

- Maanmuokkauksen suunnittelijalta ja toteuttajalta pitää löytyä suojelualueiden ja Natura 2000 -verkostoon kuuluvien alueiden sijaintitiedot.
- Natura-alueilla metsätaloustoimenpiteet pitää tehdä sen lain asettamin velvoittein, jolla Natura-alue on perustettu. Lisäksi on noudatettava ympäristöviranomaisen ja maanomistajan yhteisesti sopimaa käyttö- ja hoitosuunnitelmaa tai vastaavaa.

Vaatus 8.11 (kriteeri 10)

Arvokkaiden elinympäristöjen ominaispiirteet säilytetään

- Luonnonsuojelulain mukaisia luontotyypppejä ei saa muuttaa niin, että niiden ominaispiirteiden säilyminen kyseisellä kohteella vaarantuu.
- Metsälain mukaisten erityisen tärkeiden elinympäristöjen hoito- ja käyttötoimenpiteet tulee tehdä elinympäristöjen ominaispiirteet säilyttävällä tai vahvistavalla tavalla.
- Vesilain mukaisten luonnontilaisten vesiluontotyyppien luonnontilan vaarantaminen on kielletty.
- Toimenpiteissä on säilytettävä seuraavien luonnonsuojelullisesti arvokkaiden elinympäristöjen biologista monimuotoisuutta luonnehtivat ominaispiirteet:
 - supat ja luontaisesti puuttomat tai vähäpuustoiset paahderinteet
 - ojittamattomat korvet
 - ojittamattomat lettorämeet ja ruohoiset sararämeet

- lehtipuuvaltaiset lehdot
- puustoltaan vanhat metsät
- luonnontilaiset tulvametsät ja metsäluhdet

Vaatus 8.12 (kriteeri 12)

Uhanalaisten lajien tunnetut elinpaikat turvataan

- Maanmuokkauksen suunnittelijalla pitää olla käytössään metsä- ja ympäristöhallinnon yhteistyössä laatima [toimintamalli](#) uhanalaisten lajien esiintymätiedon käytöstä.
- Työn suunnittelijalla ja toteuttajalla pitää olla työmaalla sijaitsevien uhanalaisten lajien tunnetut esiintymispaikat tiedossaan.
- Maanmuokkauksessa on turvattava:
 - erityisesti suojeltavien lajien tunnetut elinpaikat, jotka alueellinen ELY-keskus on rajannut ja ilmoittanut kohteen omistajille ja/tai haltijoille
 - luontodirektiivin liitteen IV (a) eläinlajien lisääntymis- ja levähdyspaikat
 - muiden uhanalaisten lajien tiedossa olevat elinpaikat [Uhanalaisten lajien turvaaminen metsätaloudessa -toimintamallin](#) mukaisesti.

Vaatus 8.14 (kriteeri 14)

Metsätalouden toimenpiteissä jätetään eläviä säästöpuita, kuollutta puuta sekä säästetään sekapuustoa ja tiheikköjä

- Säästöpuuryhmän alueella maata ei saa muokata (juurien suojaamiseksi on hyvä jättää 2 metrin turvaväli ryhmän ulompiin puihin).

Vaatus 8.16 (kriteeri 11)

Suoluonnon monimuotoisuutta ja ekosysteemipalveluita ylläpidetään

- Avosoiden sekä ennallistumaan jätettävien soiden vaihtumisvyöhykkeelle on jätettävä vähintään 10 m leveä suojakaista.
 - Suojakaistalla ei saa tehdä maanmuokkausta.
- Ojitusmätästyksestä on tehtävä vesiensuojelusuunnitelma. Suunnitelmaan kirjatut vesiensuojelutoimenpiteet on toteutettava tarkoituksenmukaisella tavalla.
 - Vesiensuojelusuunnitelmiin sisältyvät muun muassa:
 - ojitusmätästykseen liittyvien toimenpiteiden vaikutus pinta- ja pohjavesien pinnan korkeuteen
 - kohdassa 8.11 määriteltyjen arvokkaiden elinympäristöjen huomioon ottaminen
 - ojitusmätästyksestä mahdollisesti aiheutuva maaperän syöpymisvaara
 - kaltevuussuhteet ja vesien johtaminen pois ojitusmätästysalueelta
 - vesiensuojelutoimenpiteet ja niiden mitoitus.
- Vähäistä suuremmasta kunnostusojitus- ja ojitusmätästyshankkeesta, silloin kun vettä johdetaan alapuoliseen vesistöön, pitää tehdä vesilain mukainen ilmoitus ELY-keskukselle.
- Organisaatiolla pitää olla suometsien hoitoon soveltuva ohjeistus tarkoituksenmukaisista maanmuokkausmenetelmistä. Ohjeistuksen tulee perustua ajantasaiseen tietoon ja sen laadinnassa pitää ottaa huomioon soiden käsittelyn ilmastovaikutukset. Sopivana ohjeistuksena voidaan pitää esimerkiksi [Metsänhoidon suosituksia](#).

Vaatus 8.17 (kriteeri 17)

Vesistöjen ja pienvesien läheisyydessä toimittaessa huolehditaan vesiensuojelusta ja luonnonhoidosta

- Vesistöjen ja lähteiden varteen on jätettävä suojakaista, jolla ei saa tehdä maanmuokkausta.
- Suojakaistojen leveydet:
 - Vesistöjen ja lähteiden varteen on jätettävä keskimäärin vähintään 10 m leveä suojakaista.
 - Uomaltaan alle 2 m leveiden ojamaisten, suoristettujen ja perattujen purojen varteen on jätettävä vähintään 5 m leveä suojakaista.
 - Uomaltaan alle 2 m leveiden ojamaisten, suoristettujen ja perattujen purojen varteen on jätettävä keskimäärin vähintään 10 m leveä suojakaista silloin, kun uomassa on luontainen lohikalakanta (kohteiden tunnistamiseen voidaan käyttää [lohikalakanta-aineistoa](#)).
- Veden kulku-uoma ei saa merkittävästi vaurioitua tai muuttua ylityksissä, eikä ajouriin saa muodostua vettä johtavia painanteita.
- Uudistusaloilla, joilta johdetaan vettä laskuojaan, tulee toteuttaa tarkoituksenmukaiset vesiensuojelutoimenpiteet (ojitusmätästys).

Vaatus 8.18 (kriteeri 19)

Pohjavesien laatu turvataan metsätalouden toimenpiteissä

- Maanmuokkauksen suunnittelijalla ja toteuttajalla pitää olla käytössään tai saatavilla luokiteltujen pohjavesialueiden sijaintitiedot.

Vaatus 8.19 (kriteeri 27)

Jokamiehenoikeudet turvataan ja ulkoilureittien kulkukelpoisuus varmistetaan

- Merkityillä ulkoilureiteillä ei saa muokata maata.
- Ulkoilureitistön kiinteitä rakenteita ei saa vaurioittaa maanmuokkauksessa.

Vaatus 8.20 (kriteeri 30)

Kiinteät muinaisjäännökset säilytetään

- Muinaismuistolain mukaisten kiinteiden muinaisjäännösten kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu niihin kajoaminen on kielletty.
- Museoviraston ohjeistuksen mukaan sopiva turvaväli maanpinnalle näkyvään muinaismuistoon on 2 metriä.
- Työn suunnittelijalla ja toteuttajalla tulee olla käytössään tieto maanmuokkaus- ja metsänuudistamisalalla sijaitsevista tunnetuista muinaismuistoista. Tietoa kiinteiden muinaisjäännösten sijainnista löytyy Museoviraston ylläpitämästä [Kulttuuriympäristön palveluikkuna](#) -verkkopalvelusta.